

שלוש פעימות

שרון מתוסכל בלב. הוא מוצא את עצמו מחויב למה שהוא שונא. מכונית תופת בביירות, לשון משתלחת בפריז וקריצת עין שקרית במניין המאחזים, הן רק מקסם-שווא של עוצמה. כאילו כוחו עוד במוותניו סיור מודרך בחדרי הלב של אריאל שרון.

פעימה ראשונה:

אם יש ממש בטענת חסן נסראללה, שישראל הרגה את ראלב עוואלי בדרום ביירות, כי אז מדובר באיוולת.

נכון שהוא טרוריסט הראוי לסופו. נכון שהחיזבאללה מעורב בעידוד הטרור הפלשתיני ובהדרכתו לרצוח ישראלים. אין מבחן מוסרי בהריגתו. רק מבחן של תבונה.

טעות לפגוע בו בלבנון. מפני שאין לישראל עניין להרחיב את מתחם המלחמה. ישראל נגד השטחים עם גדר הפרדה בתווך זו מלחמה אחת. סיכול ממוקד בעזה ובג'נין נכלל באותה מסגרת אם כי ראוי לצמצם את המינון. להרחיק עד ביירות? כדי להדליק מחדש את גבול הצפון? אין היגיון.

יותר מזה, כשישראל הופכת את עוואלי לשאהיד חייב החיזבאללה להגיב בירי. אמנם ישראל יכולה להתמודד עם נסראללה, אך במצב הנתון אינה מעוניינת בסדרת קרבות עזים.

העברת הלחימה לביירות מבטיחה לחיזבאללה הישג. נסראללה יוצא וידו על העליונה. הירי האחרון בכדורי העופרת הוא תמיד שלו. לפחות כל עוד ישראל אינה מעוניינת להפר את השקט הרעוע המתקיים זה כבר ארבע שנים בצפון.

שני חיילים נהרגו על האנטנה. דגל הכחול-לבן קופל. אמנם אין מניעה עקרונית להשתמש בכוח צבאי. אך לא כך.

פעימה שנייה:

שרון מודע בהתמדה לבעיית הדמוגרפיה היהודית-פלשתינית. עוד לפני שאימץ את תוכנית ההתנתקות. בוודאי בתקופה אחרונה. העובדה שהעביר למשרדו את הטיפול בבעיות הגיור משקפת הבנה נכונה, שצריך לעשות להרחבת העם היהודי.

כציוני קלאסי הוא מדבר על הצורך בעלייה. מעט ישראלים מקדישים מחשבה לנושא. פחות מן המעט מקדישים לעלייה את נאומיהם. זה טוב. אבל מה אירע לו, שהשמיע קריאה נרגשת, על סף ההיסטריה, ליהודי צרפת לנטוש את פריז לטובת תל-אביב? כאילו פריז בוערת. כאילו יהודיה במצב נואש מהסוג שגרם לזאב ז'בוטינסקי בשנות השלושים לקרוא ל"אבקואציה" (פינוי) דחופה של יהודי פולין.

בעיקר ששרון יודע - וגם ביטא זאת - כי בנושא המלחמה באנטישמיות ז'אק שיראק בסדר גמור. אפילו יותר מדי בסדר לנוכח השאיפה הציונית, שיהודי צרפת יוותרו על היין והצדפות לטובת הפלאפל והקבאב.

הם חשים באנטישמיות, שממשלתם אינה אחראית לה. לאחרונה הגבירו את ביקוריהם בארץ. גם קנו דירות יוקרה בירושלים, תל-אביב ואילת. מדוע לשבש את היחסים עם שיראק? להתגרות באליזה כשישראל כה זקוקה לו בשוק

האירופי?

פענימה שלישית:

באביב חלדו כראש הממשלה השתבח שרון ביחסי האמון הנרקמים בינו לבין ג'ורג וו. בוש. הוא מעדיף לומר לנשיא האמריקני דבר קשה מאשר לשקר לו. יפה.

מה נשאר מזה? כמעט ולא כלום. סילבן שלום סיפר לקולין פאוול כי ביהודה ושומרון יש רק 28 מאחזים בלתי חוקיים. "שלום עכשיו" מצאה 51. המצדדים במאחזים ומתנגדיהם יודעים כי האמת עם "שלום עכשיו", ולא עם משרד החוץ.

מה משותף לכל אלה? בלבו שרון מתוסכל. כלום לא עולה בידו. מוצא את עצמו מחויב למה שהוא שונא. מדבר בלשון המאוסה עליו, שהברירה היא התנחלות או דמוקרטיה, "ישובים בשטחים או קיום יהודי". הוא חש בחולשה ההולכת ומתפשטת בכל מעשיו. הם הפכו למחדל. מכונית תופת בבירות ולשון משתלחת בפריז וקריצת עין שקרית במניין המאחזים הן מין פיצוי עצמי. מקסם-שווא של עוצמה. כאילו כוחו עוד במותניו.

חש בחולשה ההולכת ומתפשטת בכל מעשיו. שרון השבוע בכנסת. צילום: רויטרס

פריצקי, פרק ב'

הקלטת של יוסי פריצקי מדברת בגנותו. בעיקר הקטע בו פעל כסוכן מדיח. הוא הגה רעיון עוועים להכשיל את אברהם פורז בהצעת עסקים כוזבת, שתגיע אליו באמצעות ראש שדולה המקורבת אליו. זו תפירת תיק חמורה.

אך האם זה הדבר הנורא מכל שאירע בפרשה? השבוע הצעתי בשידור טלוויזיה ליוסף (טומי) לפיד נוסחה סבוכה: ועד עובדים רע וכסף רע הכשילו שר רע. הוא דחה גרסה זו. רק פריצקי רע, אמר.

בכל זאת מתעוררות כמה שאלות: חברת "מרחב" - יבואנית הגז ממצרים, אויבת בנפש של פריצקי - שכרה את החוקר מאיר פלבסקי. זה היה כבר אחרי שמועצת המנהלים של חברת החשמל בראשות אלי לנדאו, שנעזר באריאל שרון בהשגת מינוי להמשך כהונתו, אישרה את העסקה של "מרחב" עם מצרים.

מדוע גויס פלבסקי אחרי המאבק ולא בעיצומו? ליוסי מימן ולשבתי שביט מ"מרחב" יש הסבר, שפריצקי המשיך לחבל בעסקת הגז גם לאחר אישורה. בסדר. לפיכך רצו לברר מקרוב אם יש לפריצקי מניעים פסולים בהתנגדותו לעסקת הגז שלהם. גם בסדר. הם לא מצאו דבר. לא מצאו רבב במניעיו של פריצקי.

אז התגלגלה לידם הקלטת של ועד עובדי חברת החשמל, שבעזוז מצח רצה להפיל חבר כנסת (פורז), ואפילו להפילו בגלל פעילותו הציבורית בעניין אחר לגמרי. פריצקי נתפס על חם כסייען לכוונות רעות. אך זה היה לפני זמן רב ולא נקשר בעסקת הגז.

הדלפת הקלטת שלו היא שירות לציבור. היא חושפת אותו כמי שאינו ראוי לכהן כשר. גילוי נאות. לזכותה של חברת "מרחב" ראוי לומר כי לא סתם לסחוט את פריצקי, לאיים עליו. הרי יכלה לנסות גם דרך זו. היא יכלה, אולי, לכפות עליו לקבל את דין מועצת המנהלים. אולי גם היה חוזר בו מהתנגדותו להמשך כהונתו של יושב הראש לנדאו, המוביל הגדול של עסקת הגז בחברת החשמל, והכל היה מטויח בארץ השחיתויות הבלתי מוגבלות אל מתחת לשטיח.

"מרחב" לא עשתה כן. לנדאו - אם בשיחתו עם החוקר פלבסקי למד מה תוכן הקלטת - גם לא גלש לסחיטה. אך אין בכך כדי לטשטש את דפוס ההתנהלות: הון הפיל איש שלטון.

אני מציע לטומי לבחון מחדש את נוסחת הסיכום: ועד עובדים רע וכסף רע הפילו שר רע. זה רע.

דם ב"כתונת הפסים"

כמעט ארבע שנים אחרי ששוטר משמר הגבול מדחת יוסף דימם אל מותו, וצה"ל לא חש לחלצו מהלינץ' הפלשתיני, חזרה יעל קיפר-זרצקי אל קבר יוסף, שכם. בסרט קורע לב, ששודר בערוץ 8, נחשפה דרמת הלוחמים הנצורים בקבר השייח', אשר כמה רבנים ניסו ליוסף המקראי.

פעמיים הופקרו הלוחמים. מדחת היה הראשון. למחרת שבו הלוחמים לקבר השייח'. הלינץ' הפלשתיני נמשך. דרור ימיני המתין פצוע עשר שעות עד שהוצא מן המתחם. הפצועים האמיתיים הם הלוחמים הסובלים מהלם קרב עקב הפקרתם. הם פצועים לנצח.

כל סיפור קבר יוסף הוא חטא מתמשך. יצחק רבין ושמעון פרס חטאו כאשר נענו לתביעות רבני ההתנחלויות וסחטו מהפלשתינים את המשך הנוכחות של תלמידי הישיבות במקום הנידח. אהוד ברק טעה כאשר לא הזדרז להורות על פינוי המקום בתחילת הפוגרום. הרמטכ"ל שאול מופז והאלוף יצחק איתן החמיצו מעשה הצלה כשנמנעו מלממש את מבצע "כתונת פסים" ולשגר כוחות גדולים כדי לחלץ בשלום את הקומץ הנצור ויוסף הפצוע.

הבחורים הטובים האלה לא עסקו בשאלות מדיניות ברומו של עולם. הם ידעו שעליהם להגן על המתחם, ואם יהיה צורך להצילם - זה"ל יעטוף אותם בכתונת הפסים. הוא לא עשה כן. הפיקוד העליון חסך בחיי החיילים. הוא העדיף להמתין לג'יבריל רג'וב, שהבטיח להגיע ולהציל את הפצוע, ובושש לבוא.

אי אפשר לצפות בסרט בלי להזדהות עם הלוחמים הכואבים. בלי לחוש אהבה עזה כלפיהם. בלי להשתתף ביגונם על חברים שנהרג וקצרה ידם להושיעו, ובחיטוט בתרופות ההרגעה שהפכו מנת חלקם עד היום.

לכן קשה כל כך לרחק מהאירוע, ולנתק בינו לבין כל שרשרת הטעויות מהסכם אוסלו עד יוסוף. אך צריך לבחון את אירועי קבר יוסף גם מנקודת מבט אחרת.

האינתיפאדה היתה בתחילתה. שיתוף הפעולה הבטחוני עם רג'וב קנה לו אחיזה והיה מוצלח (אמנם לא מכבר נמנעו הפלשתינים מלחוש לעזרה ובדו"ח צה"לי נכתב כי אין לסמוך עליהם בעתיד, אבל עדיין היחסים עם רג'וב הוכיחו את עצמם).

הרצון לא לסכן את חיילי כוח התגבורת, שיפלוסו דרכם בין אלפי פלשתינים חמומי מוח, עשה את שלו. רג'וב אכזב. מדחת שתת דם אל מותו. אבל במחשבה צוננת, אילו ביצעו מופז ואיתן את תוכנית "כתונת פסים" ואילו נהרגו חיילים בדרך לחילוץ הלוחמים בקבר יוסף - היתה בימאית כשרונית אחרת משוחחת עם חיילי הכוח, ובסרט צורב לא פחות מוכיחה כי הכל היה מיותר, ובשנת 2000 אפשר היה לסמוך על רג'וב.

שרק לא יסמכו עליו ועל שכמותו בעתיד. מאז ועד עולם.